

Phụ lục I

HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH MỖI XÃ MỘT SẢN PHẨM (OCOP) GIAI ĐOẠN 2021-2025

*(Kèm theo Công văn số /BNN-VPĐP ngày / /2022
của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn)*

Căn cứ Quyết định số 919/QĐ/TTg ngày 01/8/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) giai đoạn 2021-2025 (sau đây gọi tắt là Chương trình OCOP); Quyết định số 04/QĐ-BCĐTW-VPĐPNTM ngày 12/10/2022 của Ban Chỉ đạo Trung ương các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025 về việc ban hành Kế hoạch triển khai Chương trình OCOP giai đoạn 2021-2025, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tập trung chỉ đạo thực hiện một số nội dung sau:

1. Rà soát, ban hành kế hoạch triển khai Chương trình

Căn cứ mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm tại Quyết định số 919/QĐ-TTg ngày 01/8/2022 của Thủ tướng Chính phủ và Quyết định số 04/QĐ-BCĐTW-VPĐPNTM ngày 12/10/2022 của Ban Chỉ đạo Trung ương các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025, khẩn trương chỉ đạo các sở, ngành liên quan rà soát, tham mưu xây dựng và hoàn thiện Đề án/Kế hoạch triển khai Chương trình OCOP giai đoạn 2021-2025 cấp tỉnh; đơn đốc, chỉ đạo UBND cấp huyện ban hành Kế hoạch triển khai Chương trình OCOP phù hợp với lợi thế của địa phương về các sản phẩm đặc sản, làng nghề truyền thống, dịch vụ du lịch nông thôn, trình cấp có thẩm quyền phê duyệt. Trong quá trình xây dựng Đề án/Kế hoạch, phải kết hợp nghiên cứu, đánh giá, rút kinh nghiệm việc triển khai Chương trình OCOP những năm qua trên địa bàn, từ đó phát huy những điểm mạnh, đồng thời khắc phục cho được những tồn tại, hạn chế, yếu kém, với mục tiêu hướng tới đánh giá, công nhận sản phẩm OCOP đảm bảo đúng bản chất, giá trị văn hóa là “trực sản phẩm địa phương làng/xã” (*tập trung khai thác các bản sắc, lợi thế đặc trưng của các sản phẩm để tạo sự khác biệt với các sản phẩm có tính phổ biến của nhóm sản phẩm chủ lực cấp quốc gia và nhóm sản phẩm chủ lực cấp tỉnh*). Thời gian hoàn thành ban hành Đề án/Kế hoạch các cấp: Trước ngày 31/12/2022.

2. Tiếp tục đa dạng hóa công tác thông tin, tuyên truyền về giá trị, lợi ích của việc phát triển sản phẩm OCOP, trong đó chú trọng một số nội dung sau:

a) Chỉ đạo Đài Phát thanh - Truyền hình cấp tỉnh, các cơ quan báo chí, tạp chí, các trang thông tin điện tử của tỉnh, các ngành và các huyện, thị xã, thành phố tích cực tuyên truyền sâu rộng về mục đích, ý nghĩa và yêu cầu của Chương trình OCOP, nhất là việc phát huy nội lực (*trí tuệ, sự sáng tạo của chủ thể OCOP; giải quyết việc làm cho lao động tại chỗ; sử dụng nguyên liệu địa phương và giữ gìn, phát huy giá trị văn hóa địa phương...*) và gia tăng giá trị;

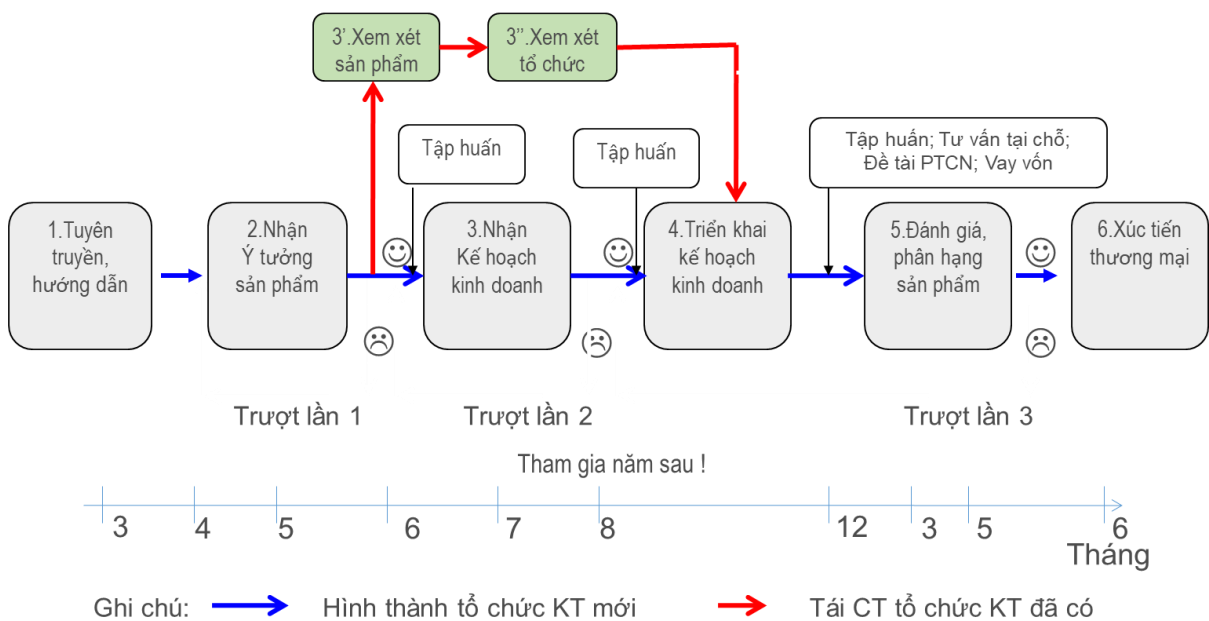
nâng cao nhận thức, chuyển đổi tư duy cho các chủ thể OCOP, cán bộ, cơ quan quản lý nhà nước, các đơn vị phân phối, người tiêu dùng về chất lượng, thương hiệu của sản phẩm OCOP theo hướng: **“Phát huy giá trị tài nguyên bản địa, truyền tải về văn hóa, tri thức dân gian của địa phương”**; phản ánh các hoạt động về quá trình đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP và công tác kiểm tra, giám sát chất lượng sản phẩm OCOP trên địa bàn.

b) Chỉ đạo các ngành, các đoàn thể cấp tỉnh và cấp cơ sở cần chú trọng sáng tạo hơn, đa dạng hóa hơn các hình thức tuyên truyền về Chương trình OCOP thông qua các ấn phẩm, hội nghị, tọa đàm, diễn đàn, hội thi tìm hiểu... Từ đó, góp phần tôn vinh các giá trị đích thực tốt đẹp của Chương trình OCOP tới người dân; chia sẻ về cách làm hay, sáng tạo trong phát triển sản phẩm, xây dựng thương hiệu sản phẩm OCOP gắn với giữ gìn và phát huy các giá trị bản sắc văn hóa địa phương.

3. Tổ chức triển khai Chu trình OCOP linh hoạt, phù hợp với điều kiện của từng địa phương

Chỉ đạo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn/Văn phòng Điều phối nông thôn mới cấp tỉnh và các địa phương (cấp huyện, cấp xã) tổ chức triển khai Chu trình OCOP thường niên linh hoạt, phù hợp với điều kiện của địa phương và đặc điểm của sản phẩm (*Chu trình OCOP thường niên tại Phụ lục*), tập trung vào một số nội dung sau:

a) Chu trình OCOP thường niên được thực hiện theo 6 bước, trên cơ sở nguyên tắc “dân biết, dân bàn, dân làm, dân thụ hưởng” (đề xuất theo nhu cầu và khả năng của các doanh nghiệp, hợp tác xã và cơ sở/hộ sản xuất).

Các bước triển khai Chu trình OCOP cụ thể gồm: (1) Tuyên truyền, hướng dẫn về OCOP; (2) Nhận đăng ký ý tưởng sản phẩm; (3) Nhận phương án, dự án

sản xuất kinh doanh; (4) Triển khai phương án, dự án sản xuất kinh doanh; (5) Đánh giá và phân hạng sản phẩm; (6) Xúc tiến thương mại.

b) Chú trọng hướng dẫn, hỗ trợ các chủ thể OCOP xây dựng và triển khai kế hoạch sản xuất, kinh doanh, đặc biệt là **nâng cao chất lượng sản phẩm, phát triển chuỗi giá trị sản phẩm OCOP gắn với xây dựng vùng nguyên liệu địa phương** theo hướng sản xuất hữu cơ, kinh tế tuần hoàn và khai thác các giá trị văn hóa, tài nguyên bản địa (làng/xã).

c) Khuyến khích, hỗ trợ các chủ thể OCOP phát triển các sản phẩm mới dựa trên ứng dụng công nghệ sơ chế, chế biến quy mô nhỏ và vừa theo thứ tự ưu tiên: Sản phẩm tiêu thủ công nghiệp, sản phẩm làng nghề truyền thống được nghệ nhân, cộng đồng sáng tạo; sản phẩm được chế biến, chế biến sâu từ sản phẩm đặc sản, nguyên liệu địa phương và tri thức bản địa (trong đó bao gồm cả các sản phẩm được chế biến từ nông - lâm - thủy sản thuộc trực sản phẩm chủ lực quốc gia và trực sản phẩm chủ lực cấp tỉnh); sản phẩm gắn với bảo tồn văn hóa truyền thống; **đặc biệt khuyến khích sử dụng phụ phẩm nông nghiệp tại chỗ để tạo các sản phẩm OCOP đặc trưng.**

d) Tổ chức các lớp đào tạo, tập huấn cho các chủ thể OCOP, trong đó tập trung trọng tâm vào trang bị các kỹ năng, năng lực về quản trị doanh nghiệp, hợp tác xã, công tác quản lý chất lượng, an toàn thực phẩm, sở hữu trí tuệ, phát triển bao bì, áp dụng chuyển đổi số gắn với yêu cầu của thị trường; bổ sung kiến thức cho các chủ thể OCOP về phát triển kinh tế xanh, từ đó góp phần từng bước thúc đẩy phát triển các sản phẩm OCOP xanh để phát triển bền vững. Đẩy mạnh đào tạo, tập huấn gắn với phương pháp phát triển dựa vào nguồn lực cộng đồng (ABCD) để nâng cao năng lực, nhận thức và sự tham gia của chủ thể OCOP và cộng đồng.

Căn cứ Bộ tài liệu tập huấn những kiến thức cơ bản về Chương trình OCOP được Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành (Quyết định số 4464/QĐ-VPĐP ngày 06/11/2020 và các văn bản thay thế) để rà soát, bổ sung các chuyên đề phù hợp với nhu cầu và điều kiện của địa phương để tổ chức tập huấn.

4. Nâng cao chất lượng sản phẩm và thương hiệu OCOP

a) Giao Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn/Văn phòng Điều phối nông thôn mới tỉnh chủ trì, phối hợp với các sở, ngành tổ chức và hướng dẫn các địa phương kiện toàn Hội đồng đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP các cấp, nâng cao chất lượng công tác đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP tại địa phương; rà soát, kiểm tra, đánh giá phân hạng lại các sản phẩm đã hết hạn theo quy định và xem xét thu hồi sản phẩm OCOP chưa đảm bảo chất lượng, an toàn thực phẩm so với quy định.

b) Chỉ đạo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn/Văn phòng Điều phối nông thôn mới tỉnh chủ trì, phối hợp với các sở, ngành đẩy mạnh hoạt động kiểm tra, giám sát sản phẩm OCOP sau khi được công nhận về chất lượng, an toàn thực

phẩm, sử dụng thương hiệu sản phẩm OCOP, nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể đối với người tiêu dùng, đồng thời góp phần không để xảy ra tình trạng làm hàng giả, hàng nhái sản phẩm OCOP.

5. Tổ chức hoạt động quảng bá, nâng cao hình ảnh, thương hiệu sản phẩm OCOP gắn với các hoạt động hiệu quả, thiết thực

a) Giao các sở, ban, ngành có liên quan tổ chức triển khai kế hoạch quảng bá, kết nối thương mại và nâng cao hình ảnh thương hiệu cho các sản phẩm OCOP, ưu tiên các sự kiện gắn với quảng bá, giới thiệu văn hóa, du lịch đặc sắc của địa phương.

b) Căn cứ vào điều kiện của địa phương, hỗ trợ xây dựng và hình thành các “**Điểm đến**” quảng bá, nâng cao thương hiệu sản phẩm OCOP (*Điểm OCOP, cà phê OCOP, tuyến phố OCOP, công viên sáng tạo OCOP,...*) gắn với các hoạt động văn hóa, du lịch có lợi thế. Ưu tiên sử dụng sản phẩm OCOP làm quà tặng, quà biếu trong các hoạt động đối ngoại, các sự kiện của địa phương theo quy định.

6. Bố trí và huy động nguồn vốn triển khai Chương trình

a) Chủ động bố trí nguồn vốn đầu tư phát triển đã được phân bổ từ ngân sách Trung ương để thực hiện các mô hình thí điểm được phê duyệt đảm bảo hiệu quả, phù hợp với các quy định.

b) Bố trí vốn sự nghiệp được giao từ ngân sách Trung ương giai đoạn 2023-2025 và **nguồn đối ứng từ ngân sách địa phương theo quy định** để thực hiện Chương trình OCOP, trong đó **ưu tiên cho phát triển vùng nguyên liệu địa phương, phát triển sản phẩm OCOP mới** và hoạt động quảng bá, giới thiệu sản phẩm OCOP.

c) Tăng cường huy động các nguồn vốn tín dụng, chỉ đạo lồng ghép các nguồn vốn hỗ trợ phát triển sản xuất từ các chương trình, dự án trên địa bàn, đặc biệt là nguồn vốn của 02 Chương trình mục tiêu quốc gia còn lại để thực hiện các mục tiêu và nội dung của Chương trình OCOP.

d) Giao Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn/Văn phòng Điều phối nông thôn mới tỉnh rà soát, tham mưu UBND tỉnh trình Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành cơ chế, chính sách hỗ trợ triển khai Chương trình OCOP phù hợp với nội dung, định mức hỗ trợ của trung ương và điều kiện thực tiễn của địa phương./.